

РЕШЕНИЕ

№ 1803

гр. София, 21.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 65 състав, в публично заседание на 15.03.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ванина Колева

при участието на секретаря Ирена Йорданова и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **2034** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. с чл. 85, ал.1 и ал. 4 вр.с чл. 84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на С. Р. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., търсец закрила, против решение № 2540/06.02.2023г. на заместник - председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ – МС), с което на основание чл. 75, ал.1, т.2 и т.4 от ЗУБ е отказано да му се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на оспореното решение. Твърди се, че при издаването му са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и че е издадено в противоречие с приложимия материален закон. Конкретно жалбоподателят сочи, че са нарушени разпоредбите на чл. 8 и чл.9 от ЗУБ, а административният орган неправилно е приел, че Турция е трета сигурна страна по смисъла на закона. Моли съда да отмени решение № 2540/06.02.2023г. на заместник - председателя на ДАБ – МС.

Ответната страна оспорва жалбата като неоснователна, счита решението за правилно и законосъобразно. Представя административната преписка по издаване на оспорения отказ, както и актуални справки за положението в С. и Турция. Моли обжалването да бъде отхвърлено.

Представителят на Софийска градска прокуратура дава заключение за

неоснователност на жалбата .

Административен съд София-град, като взе предвид, че жалбата е подадена в срока по чл.87 ЗУБ, от адресат на оспорения отказ, срещу подлежащ на оспорване административен акт, намира същата за допустима.

След като обсъди релевираните с жалбата основания, прецени становищата на страните и събраните по делото доказателства и на основание чл. 168, ал. 1, вр. чл. 146 АПК, провери изцяло законосъобразността на обжалвания административен акт, съдът намира за установено следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молба вх. № РД09-В-1383/26.10.2022г. на РПЦ - С.. Личните данни на кандидата са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал.1, т.3 от ЗУБ и представен документ за самоличност – шофьорска книжка, издадена от Сирийската арабска република.

Със С. Р. А. е проведено интервю пред ДАБ МС, след надлежно връчена покана. Според показанията от проведеното на 08.12.2022 г. интервю, обективизирано в протокол рег. № УП4494/08.12.2022г. жалбоподателят е [дата на раждане] в [населено място], област И.. Арабин е, мюсюлманин – сунит. Не е женен. Има основно образование. Напуснал е С. на 15.11.2016г. нелегално за Турция, където останал около шест години. Работел като общ работник. Там бил регистриран, но не си взел кимлик, защото [населено място] била далече, работел с квитанцията, която му дали. Искал да замине за Европа, но нямал пари. Влязъл в България на 20.09.2022г. нелегално от Турция, като прескочил теленото заграждение със стълба. Десет дни вървял пеша през гората, после с кола стигнал до българо-сръбската граница и бил задържан преди да я премине. В С. останали да живеят майка му и четиримата му братя и сестри. Там е имал магазин за текстил и домашни потреби. Живеел в Д.. Като причина за напускане страната си на произход – С. посочва, че тъй като бил от И., режимът в Д. мислил, че е от опозицията.

С. А. Р. заявява, че не е осъждан и няма заведени дела срещу него. Не е имал проблеми с властите нито в С., нито в Турция. Не е бил жертва на насилие и не е имало заплахи към него нито в С., нито в Турция. Не е имал проблеми заради вярата си или етническата група на арабин в нито една от двете държави, в които е пребивавал. Не иска да се завръща в С., защото там има война, няма работа и не може да се живее спокойно. Искане да работи.

С писмо рег. № УП 4494/16.12.2022г. директорът на специализирана дирекция „М“ – ДАНС заявява, че не възразява да бъде предоставена закрила в Република България на лицето, регистрирано в РПЦ – С., ПМЗ - В. към ДАБ-МС като С. А. Р., [дата на раждане] в С., в случай че отговаря на условията по ЗУБ.

Със становище рег. № УП 4494 от 25.01.2022 г. интервюиращият орган предлага на заместник-председателя на ДАБ – МС да откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

С оспореното в настоящото производство решение № 2540/06.02.2023г. заместник-председателят на ДАБ – МС, на основание чл. 75, ал.1, т.2 и 4, вр. с чл.8 и чл.9 от ЗУБ, отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. Р. А.. Приел е, че за кандидата не са налице предпоставки за предоставяне статут на бежанец по ЗУБ, тъй като в представената бежанска история не са налице субективният и обективният елемент на понятието „основателно опасение от преследване“. Направен е извод, че кандидатът е напуснал Турция единствено и само по лични и икономически причини – в търсене на по-добър живот, като не е посочил

никакви основателни опасения от преследване. След анализ на информацията в приложените справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС, относно обстановката в С., административният орган е приел, че обстановката по сигурността в С. е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт, преминал в гражданска война и не може да се очаква молителят да се установи в друга част от територията на държавата, където да се ползва от закрила, която да бъде ефективна и да има траен характер. Стигнал е до извод, че причината, поради която С. Р. А. е напуснал С. през 2016г. е съществуващата опасност от тежки посегателства срещу неговите живот и личност поради наличието а въоръжен конфликт в тази страна. Приел е обаче, че с оглед установените факти, тази опасност не е непосредствена, тъй като чужденецът е прекарал последните шест години от живота си на територията на Турция, където е живял съвсем мирно и спокойно, без да съществува риск за сигурността му и не е бил принуждаван да напуска Турция или да се завръща в С.. Приел е, че Турция представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на §11, т.9 от ДР на ЗУБ, поради което не са налице предпоставките на чл. 9, ал.1, т.3 от ЗУБ и за него не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл.9, ал.1-3 ЗУБ при завръщането му в Турция, поради което е приел и искането за предоставяне на хуманитарен статут за неоснователно.

Обосновал е извод, че не са изпълнени предпоставките по чл. 8 ЗУБ и чл. 9 ЗУБ и на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, вр. чл. 9 ЗУБ е постановил отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Като част от административната преписка са представени справки, изготвени от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС: вх. № МД-656/17.10.2022г. относно общото положение в Република Турция и положението на сирийските бежанци в Турция и справка от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС вх. № МД-778/25.11.2022г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република.

В съдебно заседание като доказателство са приети и по-актуални справки, от дирекция “Международна дейност” на ДАБ- МС с вх. № ЦУ-148/10.03.2023г. относно Сирийската арабска република и с вх. № ЦУ-147/10.03.2023г. относно Република Турция,

От така приетото за установено, настоящият съд прави следните правни изводи:

Решението е постановено от компетентен административен орган – заместник-председателя на ДАБ при МС, на когото със заповед № 03-15/ 03.05.2022г., на осн. чл.52 от ЗУБ, председателят на ДАБ – МС е делегирал правомощията си по чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Заповедта е издадена в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите и неоспорени по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен

превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Правилен е изводът на административния орган, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец. Законосъобразен и обоснован е изводът на административния орган, че заявените от жалбоподателя обстоятелства не могат да бъдат свързани с нито една от причините за преследване посочени в закона.

В проведеното интервю той изрично заявява, че не е бил обект на преследване от държавата, партии или организации или недържавни субекти, не е нямал проблеми, свързани с религията, която изповядва или с етническата му принадлежност. От бежанската му история става ясно, че е напуснал С. заради войната, а Турция, - защото от самото начало искал да стигне до Европа. Там е живял и работел, никой не го е гонел или преследвал. В съдебно заседание заявява, че турците не харесвали сирийците, но не споменава за конкретен случай, в който да е бил подложен на преследване. От събраните доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение, поради което липсват законови основания на същия да бъде предоставен статут на бежанец.

Съдът намира за правилна и преценката на административния орган относно основателността на молбата за предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

Член 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004 г. (отм. с Директива 95/2011/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Със свое Решение от 17.02.2009 г. по дело № С- 465/07/М. Е. and Noor E. vs S. van J./, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл. 15 б. "в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета, Съдът на Общността (приложимо и по

отношение на действащата вече Директива 95/2011) се постановява, че въпросната норма следва да се тълкува в смисъл, че: 1. съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателства, че той представлява специфична цел, поради присъщи на неговото лично положение елементи; и 2. съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държавата- членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилното лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхна територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Между страните няма спор, а и от представените справки от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ – МС с вх. № МД-778/25.11.2022г. и вх. № ЦУ-148/10.03.2023г. относно общото положение и актуалната политическа и икономическа обстановка в Сирийската арабска република се установява, че в страната на произход С. съществуват проблеми, свързани с правата на човека, които включват незаконни или произволни убийства от страна на правителството, включително извършвани с многократно употреба на химическо оръжие като хлор и други вещества; насилствени изчезвания, изтезания, включително такива включващи сексуално насилие; произволно задържане; тежки и животозастрашаващи условия в затворите, включително отказ от медицинска помощ; произволна или незаконна намеса в неприкосновеността на личния живот; неоправдани ограничения на свободата на изразяване, включително ограничения на печата и на достъпа до интернет, цензуриране на сайтове; незаконно набиране и използване на деца-войници от правителството и от други въоръжени участници; трафик на хора и др. Безнаказаността остава всеобхватна и дълбоко заложена в силите за сигурност, разузнаването и други правителствени служби. В справката е посочено, че се съобщава за хиляди достоверни случаи на държавни органи, които участват в чести злоупотреби, за да накажат възприемани за опоненти лица, има значителен брой съобщения за насилие над деца от страна на правителствени агенти. Поради икономическото състояние в страната за обикновените сирийци е невъзможно да се снабдят с храна, лекарства и осигурят други основни потребности. Посочено е, че по информация от материал от сайта на Световната банка, конфликтът в С. продължава да предизвиква почти невъобразима степен на разрушение върху живота на сирийския народ и върху сирийската икономика. След разрушителните земетресения през февруари 2023г. ситуацията в засегнатите райони е тежка.

На основание чл. 21, т. 8 от Устройствения правилник на ДАБ при МС, дирекцията събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, включваща обща географска, политическа, икономическа и културна информация, информация за правната уредба и за спазването на правата на човека. Приетите по делото справки са изготвени от компетентен орган, в кръга на правомощията му, представляват официални писмени документи и обвързват съда да приеме за доказани фактите, удостоверени с тях, ако същите не се

оборват чрез други надлежни доказателства, каквито в случая не се представят, нито се сочи техният източник, за да се събират.

Следователно е установено, че в С. е налице "вътрешен въоръжен конфликт" по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който е до степен на безогледност и/или повсеместност, т.е. обхваща цялата територия на тази страна, като и животът, и здравето на всеки граждан намиращ се на тази територия сам по себе е изложен на реален риск от посегателство.

Въпреки това обаче, както правилно е отбелязал ответникът в обжалваното решение, конкретната бежанска история на жалбоподателя следва да бъде разгледана в светлината на чл. 75, ал.2 от ЗУБ, съгласно който при произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие.

В случая следва да се има предвид, че жалбоподателят живее през последните шест години в Турция, където и работи. Има издадена разписка -документ, с който работи и има достъп до определени социални услуги и никой не го е гонил или преследвал.

Като е съобразил информацията, налична в приложените по делото справки, изготвени от дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, зам.-председателят на ДАБ е стигнал до правилния извод, че Турция представлява „трета сигурна държава“. Съгласно легалната дефиниция, дадена в §1, т.9 от ДР на ЗУБ, „трета сигурна държава" е държава, различна от държавата по произход, в която чужденецът, подал молба за международна закрила, е пребивавал и няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение; е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му; не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец и са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Жалбоподателят е пребивавал необезпокоявано шест години на територията на Турция легално, има издадени документи. Лично посочва в проведените интервюта, че в Турция не е бил преследван и не сочи данни да са налице опасения за живота или свободата му поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. По собствено желание е напуснал Турция и не е бил принуждаван да се завърне в С.. От

представените справки за Турция се установява, че Законът за чужденците и международната закрила и Регламентът за временна закрила предоставят силна правна рамка за легален престой и достъп до права и услуги за лица, нуждаещи се от международна закрила, включително достъп до образование, здравни грижи и социални услуги, след регистрация пред съответните органи. Властите в страната работят в сътрудничество с ВКБООН.

Турция се явява трета сигурна страна за жалбоподателя и с оглед разясненията дадени от ВКБООН в Правните съображения относно връщането на лица, търсеци международна закрила от Гърция в Турция, публикувани на сайта на ВКБООН (Legal considerations on the return of asylum-seekers and refugees from Greece to

Turkey as part of the EU-Turkey Cooperation in Tackling the Migration Crisis under

the safe third country and first country of asylum concept - <https://www.unhcr.org/protection/operations/56f3ec5a9/legal-considerations-returning-asylum-seekers-refugees-greece-turkey-under.html>), във връзка с понятията сигурна трета страна и първа страна на убежище съгласно Сътрудничеството между ЕС и Турция в контекста на мерките за миграционната криза. В случая понятието е приложено след направена индивидуална преценка на случая на С. Р. А., който шест години е пребивавал и живял легално в страната и е напуснал по икономически причини, в търсене на по-добър живот. Налице е изискващата се връзка между кандидата и третата страна – Турция, въз основа на която връщането в тази страна ще бъде основателно. В случая не се касае за транзитно преминаване през Турция, а е налице „смислена“ връзка между жалбоподателя и Турция. Решението на зам.-председателя на ДАБ е взето след проведено лично интервю и задълбочено изследване на личното положение на кандидата в тази трета страна.

В тази връзка доводът, че по делото не е било доказано, че държавата Турция представлява „трета сигурна държава“ по смисъла на ЗУБ не се споделя от настоящия състав. Административният орган няма задължение да събере всички възможни доказателства по преписката, а да събере достатъчно такива, които да мотивират издаденото волеизявление. От страна на оспорващия не са били представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза. В този смисъл е и решение № 3508 от 08.04.2021г. по адм.д. № 1331/2021г. на ВАС, както и решение № 12042 от 25.11.2021г. по адм.д. № 8407/2021г. на ВАС.

Административният орган е изпълнил задължението си за задълбочено и всестранно установяване на релевантните факти, а именно извършил е проверка доколко е налице опасност от преследване или реална опасност от тежко посегателство, обсъдил е актуалната обстановка в

страната по произход и в Република Турция, като данните от справките на ДАБ съвпадат с отразеното в решението. Изводите на председателя на ДАБ-МС, че Турция е трета сигурна държава, поради което по отношение на жалбоподателя не са налице причини от хуманитарен характер или други основания, предвидени в действащото законодателство, които могат да обосноват предоставянето на хуманитарен статут по реда на чл. 9 от ЗУБ, са правилни и законосъобразни.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорващия, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

С оглед липсата на претенции за присъждане на разноски и по аргумент от чл. 81 ГПК, този въпрос съдът не обсъжда.

Водим от горното, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 65-и състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Р. А., ЛНЧ [ЕГН], гражданин на С., търсещ закрила, против решение № 2540/06.02.2023г. на заместник - председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: